

Arkivsak-dok. 19/06231-2
Saksbehandler Kristin Uleberg

Saksgang
Fylkesutvalget

Møtedato Saknr
05.11.2019

INNSPILL TIL HØRING AV FORSLAG OM ÅPNING AV OMRÅDER FOR FORNYBAR ENERGI TIL HAVS OG FORSLAG TIL FORSKRIFT TIL HAVNENERGILOVEN

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

1. Vest-Agder fylkeskommune er positiv til at det åpnes områder for produksjon av fornybar energi til havs, men forutsetter at det gjennomføres gode konsekvensvurdering som ivaretar havmiljøet, andre interesser og verdier i havområdene.
2. Vest-Agder fylkeskommune mener at Agder har et stort potensiale for næringsutvikling i forhold til havvindindustri. For å få fortgang i utviklingen bør staten bidra til ytterligere forskning slik at havvind kan bli lønnsomt.

Vedlegg

1. [Høringsnotat: Forslag til forskrift om fornybar energiproduksjon til havs og forslag til opning av område etter havenergilova](#)

Saksopplysninger

Olje- og energidepartementet (OED) har sendt på høring et notat om åpning av områder for fornybar energi til havs og forslag til forskrift til havenergiloen. Høringsfristen er satt til 1. november 2019, men Vest-Agder fylkeskommune har fått anledning til å ettersende politisk vedtak etter fristen.

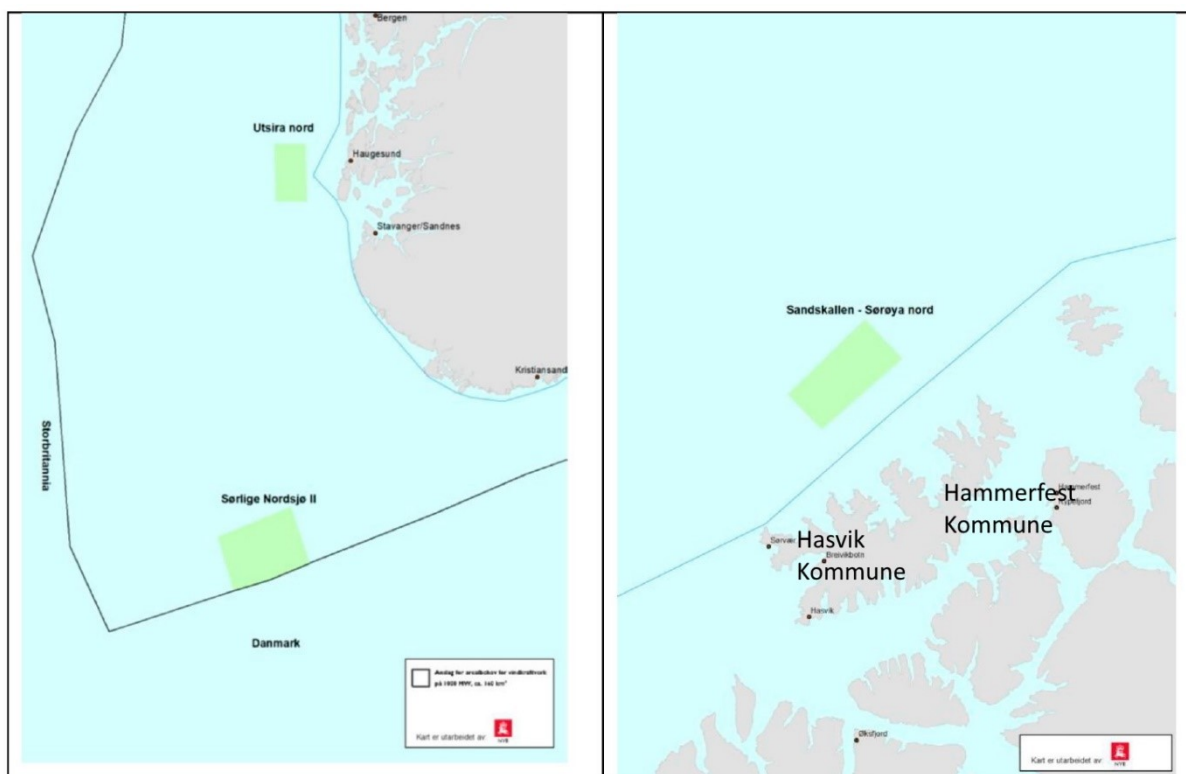
Saken er en oppfølging av Regjeringens strategi for flytende havvind i Prop. 1 (2017-2018). Olje- og energidepartementet har jobbet for å åpne ett til to områder for fornybar energiproduksjon til havs. Utpekingen av områder bygger på NVE sin strategiske konsekvensutredning fra 2012. I tillegg har NVE gitt en tilrådning om hvilke områder som bør åpnes nå. I arbeidet med å finne egnede områder ble det tatt utgangspunkt i teknisk-økonomiske hensyn, særlig havdyp og mulighet for tilkobling til kraftsystem. Deretter ble områdene vurdert opp mot arealbruks- og miljøinteresser.

Rapporten foreslo 15 områder. I den strategiske konsekvensutredningen ble de 15 områdene sortert i tre grupper. En gruppe som bør åpnes først, en gruppe som bør åpnes på sikt, og en gruppe som ikke bør åpnes. Høringsnotatet inneholder forslag om å åpne for konsesjonssøknader i områdene Utsira Nord som er vest for Haugalandet og Sandskallen-Sørøya Nord som ligger nordvest for Hammerfest. I tillegg ønskes det innspill på mulig åpning av området Sørliche Nordsjø II på Smalbanken i den sørvestlige delen av Nordsjøen opp mot dansk økonomisk sone i sør. Departementet har lagt vekt på at det bør åpnes områder som gjør det mulig å fremme prosjekt med både flytende og bunnfaste løsninger. Departementet har også prioritert områder som egner seg for kommersielle prosjekt.

Utsira Nord

Området er på 1010 km² og ligger ca. 22 km fra kysten (Utsira). Gjennomsnittsdypden er 267 m, og området egner seg bare til flytende vindkraftteknologi. Det er lagt til grunn at området kan bygges ut med mellom 500 og 1500 MW. Utbygging av dette omfanget vil kreve at en tar i bruk mellom 6 og 19 % av arealet. Området ligger ganske nær land, og kan dermed bygges ut med vekselstrømkabel til land.

Andre hensyn: En utbygging vil bli synlig fra land. Det er tett skipstrafikk i området, med alle typer fartøy. Området er åpnet for petroleumsvirksomhet, men det har ikke vært virksomhet til nå og det er ikke kartlagt letemodeller eller prospekt i området. Ressurspotensialet for petroleum med dagens kunnskap blir vurdert som lavt.

Figur 1: Kart som viser de foreslåtte områdene, Utsira Nord, Sørlige Nordsjø II og Sandkallen – Sørøya nord.

Sandskallen - Sørøya Nord

Området er på 260 km², og ligger ca. 14 km fra kysten (Sørøya). Gjennomsnittsdypden er 89 m, men variasjoner i dybden gjør at området er egnet både for bunnfast og flytende teknologi. Det er lagt til grunn at området kan bygges ut med mellom 100 og 300 MW, noe som vil kreve at en tar i bruk mellom 5 og 15 % av arealet. Området kan bygges ut med vekselstrømkabel til land. Andre hensyn: Nettkapasiteten på land kan være en begrensning for utbyggingen. Utbyggingen vil bli synlig fra land og nærheten til land gjør det mulig med mindre utbygginger, for eksempel demonstrasjonsprosjekt. Ressurspotensialet for petroleum er svært lavt, men det er store fiskeriinteresser i området. Fiskeridirektoratet har vurdert at konsekvensene for fiskeri er særlig store og har frarådd at området åpnes for etablering av vindkraft.

Sørlige Nordsjø II

Området er på 2591 km², og ligger ca. 140 km fra kysten. Gjennomsnittsdypden er 60 m, og området er egnet for både bunnfast og flytende teknologi. Det er lagt til grunn at området kan bygges ut med mellom 1000 og 2000 MW, noe som gir en utbygging på mellom 6 og 10% av arealet. Området ligger langt fra land og er bare aktuelt å kobles til kraftnett på land med likestrømskabel. Samtidig ligger området nærmest det europeiske kraftsystemet med tanke på mulig kobling til dette.

Andre hensyn: Området ligger i et petroleumsområde med godt utbygd infrastruktur. Deler av området overlapper med tildelt areal (utvinningstillatelse). Dette er hovedgrunnen til at OED ønsker innspill i denne høringen om åpning av Sørlige Nordsjø II før det blir tatt endelig stilling til åpning av området. Det er også kjente kulturminner i området, og det er mye skipstrafikk i området.

Problemstillinger

Av de interessene som kom fram i den strategiske konsekvensutredningen er det særlig følgende moment som er relevante for de tre områdene som er omtalt i høringsdokumentet:

- Petroleumsvirksomhet, særlig verdifulle områder (biologisk produksjon og biologisk mangfold)
- Militære øvings- og skytefelt.
- Fiskeri og skipstrafikk.

En utbygging av havvindanlegg vil kunne være i konflikt med disse interessene. En grundigere avveining av interesser må gjøres i konsesjonsprosessen.

Vurderinger

Havvind kan bli en stor kilde til ny fornybar energi både i Norge og globalt.

Flytende havvindanlegg gir også mulighet for industriutvikling i Norge basert på dagens oljeleverandørindustri og offshorekompetanse. Det vil være viktig for denne nye industrien at det blir mulig å utvikle seg i et hjemmemarked. Åpning av områder for fornybar energi til havs i Norge er derfor viktig. Ved å legge til rette for å bygge ut havvindanlegg i stort volum kan det føre til teknologiutvikling og kostnadsreduksjon. Skal flytende havvindanlegg bli attraktivt fremover må kostnadene kraftig ned. Dette krever politisk vilje og at virkemidler kommer på plass ganske raskt.

Agder har en verdensledende leverandørindustri til offshore olje- og gassproduksjon, og er allerede i gang med å omstille seg til også å bli det på havvind. Industrien er allerede i gang med å posisjonere seg for levering og utvikling av utstyr og tjenester til havvindindustrien. Dette representerer en teknologi- og industriutviklingen som kan føre til mange nye arbeidsplasser og reduserte kostnader for havvindproduksjonen i Norge og i andre land.

Dersom man åpner områdene for utbygging av havvind vil det være viktig at en gjennom konsesjonsprosessen, som styres av havenergiforskriften, gjennomfører en grundig konsekvensvurdering som ivaretar interessene og verdiene i havområdene.

Økonomiske konsekvenser

Saken har ingen budsjettmessige konsekvenser for Vest-Agder fylkeskommune

Kristiansand, 14. oktober 2019

Kristin Tofte Andresen
fylkesrådmann

Kenneth Andresen
regionalsjef